

Verksamhetsberättelse

2016

Verksamhetsberättelsen är antagen av myndighetens styrelse
den 28 mars 2017, ÅMH-St 3/17

Förord

Landskapslagen (2007:115) om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet fastställer ÅMHH:s organisation och ansvar. I lagen framgår att ÅMHH är underställd Ålands landskapsregering och att dess politiskt tillsatta styrelse på föredragning av myndighetschef årligen ska tillstålla landskapsregeringen verksamhets- och resultatplan, budgetförslag och verksamhetsberättelse.

Arbetet vid myndigheten har i väsentliga delar följt verksamhets- och resultatplanen för 2016 så att den tillsyn som planerats även utförts. Arbetet med verksamhetssystemet fick nedprioriteras för att det skulle vara möjligt att genomföra en förnyelse av taxasystemet i tid för att tas i bruk i början av 2017.

Underlag för denna verksamhetsberättelse finns i verksamhets- och resultatplanen, budgetutfall samt statistiska uppgifter från våra datasystem och protokoll. En kort version av de centrala delarna i denna skrift ingår i Ålands landskapsregerings förvaltningsberättelse för 2016.

Vi har fortsättningsvis under 2016 visat att vi är en viktig del i det åländska samhället med många olika arbetsuppgifter och stor kompetens. Vi vill tacka alla vid ÅMHH för goda insatser under året.

Mariehamn den 28 mars 2017

Styrelsen för ÅMHH

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	5
2. UPPDRAG OCH RESULTATPLANERING	5
2.1 VÅRT UPPDRAG	5
2.2 VÅR VISION	5
2.3 FÖRÄNDRINGAR I UPPDRAGET UNDER 2016.....	5
3. PERSONAL	6
3.1 PERSONALOMSÄTTNING	6
4. EKONOMI	7
4.1 INKOMSTER	7
4.2 UTGIFTER	7
5. VERKSAMHETS- OCH RESULTATMÅL I BALANSERADE STYRKORT	8
4.2 BSC 20156– MILJÖ- OCH HÅLSOSKYDDSENHETEN	9
4.2 BSC 2016 – ÅMHM LABORATORIET	12
6. UPPFÖLJNING AV MYNDIGHETSÖVERGRIPANDE MÅL	15
6.1 SAMARBETEN	15
6.2 INFORMATIONSENSATSER.....	15
6.3 KOMPETENSUTVECKLING	15
7. UPPFÖLJNING AV MÅL FÖR MYNDIGHETSUTÖVNINGEN	17
7.1 ANTAL ÄRENDEN OCH BESLUT	17
7.2 PRÖVNINGSTIDER	17
7.3 TILLSYNSARBETE	17
7.4 RISKBASERAD TILLSYN	18
7.5 ÖVERVAKNING INOM MILJÖ- OCH HÅLSOSKYDD	18
8. UPPFÖLJNING AV MÅL FÖR MYNDIGHETSTJÄNSTERNA	19
8.1 VETERINÄRVÅRDEN	19
8.2 LABORATORIETJÄNSTER.....	20
8.2.1 Övergripande mål.....	21
8.2.2 Mikrobiologiska enheten.....	21
8.2.3 Fysikalisk-kemiska enheten.....	21
INNEHÅLLSFÖRTECKNING - BILAGOR	21
ORGANISATION	25
Ålands landskapsregering	25
Styrelse	25
Prövningsnämnd.....	25
Myndighetschef.....	25
Verksamhetsbeskrivning	25
VÅR VISION	25
STYRELSENS ÄRENDEN 2008-2015.....	26
NYCKELTAL - PRÖVNING OCH TILLSYN 2010-2016.....	27
TILLSYNSPROJEKT 2015 – SAMMANSTÄLLNING	28
Årligen återkommande tillsyn.....	28
Tillsynsprojekt med projektintervall över ett år.....	29
Djurhållning	29
NYCKELTAL - VETERINÄRVÅRDEN 2016.....	31
NYCKELTAL – ÅMHM LABORATORIET	32
ANTAL ANALYSER VID MIKROBIOLOGISKA ENHETEN – 2009-2016	32
NYCKELTAL – ÅMHM LABORATORIET – FYSIKALISK-KEMISKA ENHETEN – 2009-2016.....	32

Sammanfattning

År 2016 var ett turbulent och intensivt år för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. På grund av nytillkomna verksamhetsområden och ekonomiska nedskärningar krävdes även under detta år mycket utvecklings- och organisationsarbete, men verksamheten har fortgått i stort sett enligt verksamhetsplanen.

ÅMHM:s styrelse haft 12 möten under året och har fattat beslut om förslag till verksamhets- och resultatplan, verksamhetsberättelse och 12 beslut rörande budget och taxa. Vidare har styrelsen fattat 12 beslut om tjänster, en anskaffning och en upphandling. Prövningsnämnden har vid 7 möten fattat beslut om 18 miljötillståndsansökningar.

Under 2016 inkom 909 ärenden till ÅMHM varav 287 prövningsärenden och 455 tillsynsärenden. Målsättningen för prövningstider nåddes med god marginal då 65% avgjordes inom 3 veckor, 76 % inom 6 veckor och 89% inom tre månader.

Inspektioner gjordes enligt gällande tillsynsplan och var under året 691 till antalet.

Myndighetens veterinärer har förutom det myndighetsutövande arbetet utfört den praktiska veterinärvården inklusive jourverksamhet.

Inom social- och hälsovårdstillsynen var den ena social- och hälsovårdsinspektörstjänsten ej bemannad under största delen av året som en del av de sparkrav som ställts på myndigheten. Detta innebar att man koncentrerade sig på att avverka klagomålsärenden medan planering av mera proaktiv tillsyn fick stå tillbaka. Vid årets slut hade man i alla fall arbetat bort de klagomålsärenden som stått på kö så att ingen ”köbildning” återstod.

Enligt alkohollagstiftningen har två anmärkningar utfärdats vilket är betydligt mindre än året innan, detta trots att tillsynen varit i samma nivå som året innan. Verksamheter med fortlöpande eller tidsbegränsade serveringstillstånd var 119 stycken.

Ackrediteringstjänsten FINAS granskade enligt plan laboratoriet våren 2016 och resultatet var gott. Laboratoriet har 30 kemiska metoder (38 analyser) och 22 mikrobiologiska metoder (27 analyser) ackrediterade vilket påvisar både stor bredd och kompetens.

Det totala antalet analyser något lägre än 2015, huvudsakligen beroende på en minskning av antalet jord- och livsmedelsanalyser.

Laboratoriet är en viktig och uppskattad samarbetspartner för de åländska livsmedelsproducerande företagen, vattenbolagen, kommunerna, myndigheterna (bl.a. krisberedskap), rederierna med flera och tryggar också allmänhetens behov av exempelvis brunnsanalyser. En stor del av uppdraget består även av ansvaret för utförandet av Miljöbyråns vattenövervakningsprogram enligt EU:s vattendirektiv. Under 2016 genomfördes en kundenkät vid laboratoriet som, liksom tidigare, visade på en mycket hög kundnöjdhet.

Våren 2016 togs en ny molekylär metod (PCR) för snabb analys av bakterien *Listeria monocytogenes* i livsmedel och på ytor i produktionslokaler i bruk på mikrobiologiska enheten för att ge de åländska livsmedelföretagarna snabb

service gällande den hälsofarliga bakterien. Bakterien är högt prioriterad inom EU:s övervakning.

I början av 2016 kom landskapsrevisorns rapport över den effektivitetsrevision gjordes under slutet av 2015. Bland slutsatserna konstaterades att den interna styrningen och kontrollen inom ÅMHM behöver förbättras, undantaget laboratoriet där kvalitetsarbetet fungerar bra. ÅMHM:s resurser borde heller inte i dagläget minskas utan istället inriktas på att leverera mera. Efter denna bedömning av resursbehovet lade dock regeringen ett besparingskrav om ca 10 % på ÅMHM.

Under 2016 fortsatte samarbetet mellan ÅMHM och ÅHS i form av regelbundna gemensamma möten angående vatten- och livsmedelsburna smittor samt epizootier i syfte att förebygga utbrott och effektivisera hanteringen av sådana. Även allmänna beredskapsfrågor har diskuterats och kunskaps- och informationsutbytet har uppskattats av båda organisationerna.

1. Inledning

Enligt 2 § landskapslagen (2007:115) om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet är myndigheten underställd Ålands landskapsregering. ÅMHM:s politiskt tillsatta styrelse ska årligen tillstålla regeringen en verksamhetsberättelse. ÅMHM:s organisation ses i bilaga 1.

2. Uppdrag och resultatplanering

2.1 Vårt uppdrag

Rätts- och kvalitetssäker tillsyn och tillståndsgivning inom miljö- och hälsoskyddsområdet, god service, ackrediterade laboratorietjänster inom livsmedel och miljö samt veterinärvård med 24 timmars beredskap.

I bilaga 2 ses vårt uppdrag i utvecklad form enligt personalens gemensamt framtagna formulering.

2.2 Vår vision

Personalen har även tillsammans arbetat fram ÅMHM:s vision som är vår ledstjärna i vårt arbete. Visionen är inte bara en grund för vår gemensamma strävan, utan även central för resultatplaneringens strategier och mål. I bilaga 3 ses vår vision i utvecklad form.

*ÅMHM
En modern och effektiv myndighet
för ett levande örike med en ren och trygg livsmiljö*

2.3 Förändringar i uppdraget under 2016

Under 2016 trädde den nya tobakslagen i kraft vilken ålägger myndigheten med flera uppgifter. Bland annat skall alla försäljare av tobaksprodukter registreras hos myndigheten och regelbunden tillsyn skall ske.

Vid årsskiftet trädde en ny hälsoskyddslag i kraft vilket kommer att påverka verksamheten under 2017.

3. Personal

ÅMHM hade i slutet av året 34 inrättade tjänster, varav en har 70,3 % hållits vakant under 2016 och en vakant under största delen av året, och två tillfälliga tjänster. Tjänsterna motsvarar 35,2 personår med vakanshållningen inräknad. Liksom tidigare år har en extern städare arbetat vid laboratoriet.

Tabell 1: Tjänster vid ÅMHM i slutet av 2016

Tjänst	Kommentar	Inrättad	Tillfällig
Myndighetschef		1	
Myndighetsjurist		1	
Miljöskyddsinspektör		12	2 ¹
Social- och hälsovårdsinspektör		2 ²	
Sektionschef/hygieniker		1	
Praktiserande veterinär		4	
Veterinärassistent	Deltid 70,3%		1 ³
Förvaltningssekreterare		1	
Ekonom		1	
Kanslist		1	
Totalt	25,5 personår	24	3

¹ En miljöskyddsinspektör bekostades med projektmedel, en miljöskyddsinspektör med budgeterade verksamhetsanslag 9 månader (TB1)

² En social- och hälsovårdsinspektörstjänst vakanshållen 11 månader genom TB1

³ Deltid i budget 2016

Tabell 2: Tjänster vid ÅMHM Laboratoriet 2016

Tjänst	Kommentar	Inrättad	Tillfällig
Laboratoriechef		1	
Fältmästare		1	
Biträdande fältmästare		1	
Biolog		1	
Kemist		1	
Laboratorieanalytiker		4	
Laboratorieanalytiker	deltid 70,3 % ¹ , vakanshållen	1	
Totalt	9,7 personår	10	

¹Deltid i budget 2016.

3.1 Personalomsättning

Under året har myndigheten fått en ny tjänst i form av en sektionschef som genom att hygienikertjänsten ombildades så att ansvar för veterinärer samt livs-alko-hälsoskyddsgruppen ingår.

Myndigheten har haft relativt höga sjuktal under 2016, I snitt var sjukfånvaron 18,8 dagar per anställd. Den höga arbetsbelastningen har bidragit till detta.

Extra personal togs in i båda enheterna för att möta sommarens arbetstoppar. Den vakanshållna laboranttjänsten tillsattes under sommarmånaderna av samma orsak. För att upprätthålla veterinärjouren samt utföra provtagnings- och tillsynsprojekt har extra personal tagits in på sparade och frigjorda medel.

4. Ekonomi

4.1 Inkomster

Myndigheten överskred sitt inkomstmål på 972 000 euro med ca 5 % vilket ger en täckningsgrad på 37 % för hela myndigheten om labbets internhyra räknas med. Täckningsgraden har ökat till nuvarande nivåer sedan 2009 då den var 26 % med en inkomst på 538 296 euro, till 30 % 2010, 32 % 2011, 34 % 2012, 35 % 2013, 36% 2014 och 35% 2015.

Inkomsterna för miljö- och hälsoskyddsenheten kommer till ca 39 % från veterinärvården, 27 % från provning och 34 % från tillsyn. Drygt hälften av laboratoriets inkomster kommer från landskapsregeringens stora vattenövervakningsprogram som baseras på EU:s vattendirektiv och resten huvudsakligen från verksamhetsutövare. Laboratoriet försökte även inför 2016 att förhandla till sig en indexhöjning av ersättningen för vattenövervakningsprogrammet som trots en ökad omfattning legat på samma nivå sedan 2007 förutom en mindre höjning om 3000 euro för en grupp nytillkomna dikesundersökningar, men lyckades inte. Laboratoriet nådde inte riktigt upp till sitt inkomstmål för 2016.

Tabell 3 (inkl. Tb 1) ÅMHM:s inkomstmål och -utfall 2016. Budget 84810 miljö- och hälso- skyddsmyndigheten, 84820 laboratoriet.

Budget	Konto	Budget 2014	Utfall 2014	Budget 2015	Utfall 2015	Budget 2016')	Utfall 2016
84810	Intäkter	596 000	615 980	600 000	814 000	607 000	656 700
84820	Intäkter	360 000	375 635	360 000	365 000	365 000	362 300
Totalt		956 000	991 615	960 000	1 179 000	972 000	1 019 000

4.2 Utgifter

Laboratoriet drabbades inför 2015 av en chockartad utgiftshöjning då landskapets nybildade fastighetsverk började tillämpa internhyror. Laboratoriets lokalkostnad ökade därmed från 34 400 år 2014 till 154 000 euro år 2015 eller drygt 12 800 euro istället för 2 900 euro per månad. Av summan utgörs 114 000 euro av avskrivningar och intern ränta, ca hälften vardera. Laboratoriet tillförs medel för hyran men den innebär stort pedagogiskt problem då den i sammanställningar syns som en kostnad utan motsvarande inkomst. Under 2016 beslöts om en sänkning av internhyran till 115 000 euro inför 2017 men bokslutet för 2016 belastas fortfarande av en internhyra om 154 000 euro.

Under 2016 gjordes endast några mindre investeringar vid laboratoriet såsom en inkubator, centrifug, BOD-mätare, en kontorsstol och en dator.

För att möta det mycket tunga sparbetet om ca 10 % av nettokostnaderna kommande år gjorde laboratoriet under hösten en ny upphandling av städtjänsten vid laboratoriet med en drygt 30 % minskning av tiden. Tyvärr resulterade upphandlingen i en sänkning av kostnaderna med endast 18 %.

Miljö- och hälsoskydds enheten införskaffade genom LR:s gemensamma bilupphandling under året två av de tre bilar som godkänts som investeringar 2015. En av bilarna är en 100% elbil medan den andra är en traditionell bensindriven bil med något högre markfrigång. Många specialkrav gjorde att införskaffandet av ny veterinärbil drog ut på tiden och inte var levererad före årsskiftet.

Myndigheten blev under året tyvärr av med en av cyklarna varför en ny eldriven variant införskaffades.

Tabell 4 Utgiftsbudget och utfall 2016

Budget 2016	MHS	Laborat oriet	Totalt
Anslag 2016	2 154 000	878 000	3 032 000
Tb 1 2016	-39 000	-1 250	-40 250
Tb 2 2016		7 250	7 250
Totalt	2 115 000	884 000	2 999 000
Utfall 2016	MHS	Laborat oriet	Totalt
Personalkostnader	1 544 800	459 900	2 004 700
Material och förn.	113 600	89 400	203 000
Hyror	121 000	154 300	275 300
Inköp av tjänster	119 900	118 600	238 500
Övriga utgifter	12 600	7 200	19 800
Utfall totalt	1 912 000	829 000	2 741 000

5. Verksamhets- och resultatmål i balanserade styrkort

I verksamhets- och resultatplan 2012 presenterades för första gången myndighetens mål i form av balanserade styrkort (BSC). Föreliggande verksamhetsberättelse är alltså den femte verksamhetsberättelsen som följer upp de balanserade styrkortens mål.

Nedan har vi valt att presentera de balanserade styrkorten med en kort kommentar om utfallet. I de efterföljande kapitlen finns kompletterande uppgifter och information, förklaringar till varför vissa mål inte har uppnåtts, vilka uppgifter som har utförts istället för de som utgått, med mera.

4.2 BSC 2016 – Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten

*En modern och effektiv myndighet
för ett levande örike med en ren och trygg livsmiljö*

PERSPEKTIV	<i>Finansiellt perspektiv</i>	<i>Kundperspektiv</i>	<i>Processperspektiv</i>	<i>Medarbetarperspektiv</i>	<i>Utvecklingsperspektiv</i>
STRATEGIER	Optimal resursprioritering Ökad självförsörjningsgrad	Nöjd kund inkl. allmänheten	Välsmort maskineri Kvalitetssäkrad verksamhet	ÅMHHM-Vi-känsla Arbetsvilja och arbetsglädje	Ständiga förbättringar
KRITISKA FRAMGÅNGSFAKTORER	Kostnads- och inkomstmedvetenhet Avgifternas nivå Samsyn i riskbaserad prioritering inom prövningen och tillsynen	God service, såsom kundfokus, snabbhet, kvalitet, tillgänglighet, öppenhet och tydlighet Kvalitativ och enkel information i rätt tid Kompetent och kunnig personal, <i>se utvecklingsperspektiv</i>	Effektiv arbets- och resursplanering Inarbetade basrutiner Effektiv kvalitetssäkring Intern samverkan och externt samarbete	Gott ledar- och medarbetarskap Långsiktigt hållbar arbetsbörda Gemensamma aktiviteter Nära och aktivt samarbete, inkl. solidaritet, förståelse och kunskap om varandras arbete. Gott arbetarskydd Tydliga ansvarsområden God frånvaroplanering	Kompetensutveckling Omvärldsanalys Moderna arbetsmetoder Ständig utvärdering om vi gör rätt saker och på optimalt sätt Kvalitetsledningssystem Utvecklad lagstiftning
NYCKELTAL	Självförsörjningsgrad Intern budgetinformation Inkomst/rapporterad tid Insatser för ökad samsyn	Kundenkät Utvecklat kundmaterial Informationsinsatser Behandlingstider	Tidplanering och –rapportering Ärendebalans och –omsättning Kvalitetssäkringsinsatser Domstolsbehandlingar Förbättrade rutiner och mallar Veterinärsjukbesöksstatistik Samarbetsinsatser internt och externt	Medarbetarsamtal och -undersökningar Gemensamma aktiviteter Flextidssaldo Sjukskrivningar Arbetsrelaterade olyckor Projekt- och ansvarslista	Kompetensutvecklingsplan Kurser, utbildnings- och inskolningsinsatser Kvalitetsledningsinsatser Lagstiftningsförändringar

*En modern och effektiv myndighet
för ett levande örike med en ren och trygg livsmiljö*

PERSPEKTIV	Finansiellt perspektiv	Kundperspektiv	Processperspektiv	Medarbetarperspektiv	Utvecklingsperspektiv
RESULTAT- OCH VERKSAMHETSMÅL 2015	Inkomster Arbeta för mer relevanta avgifter, och ett mer lättarbetat taxa- och faktureringsystem. Pågående Kostnads- och inkomstmedvetenhet Sammanställd budgetinformation delges systematiskt varje kvartal. Ej uppnått Ökad samsyn Insatser utförs för att öka samsynen i riskbaserad prioritering inom prövningen och tillsynen. Pågående Resurser Insatser för att lagstadgade uppgifter utförs och att tillräckliga resurser finns. Vid behov omprioriteras uppgifter och resurser omfördelas mellan arbetsgrupperna. Pågående	Kundenkät En kundenkät utförs. Nästa 2017 Kundmaterial Uppdatera informationsmaterial och blanketter minst två gånger per år samt vid behov. Uppnått Hemsidan uppdateras varje tertiäl samt vid behov. Uppnått Informationsinsatser En kommunikationsplan tas fram. Ej uppnått Extern information ges vid behov. Uppnått Behandlingstider 40 % av prövningsärendena avgörs inom tre veckor, 70 % inom sex veckor och 85 % inom tre månader. Uppnått Ny eller förändrad permanent verksamhet inom livsmedel besöks inom 30 dagar från driftsstart och övriga verksamheter som behöver egenkontroll inom sex månader. Uppnått En första bedömning av akuta	Arbets- och resursplanering Individuell tidplanering och -rapportering med uppföljning. Delvis uppnått Antalet inkomna och avslutade ärenden inom ämnesområdena är i balans. Uppnått Den regelbundna tillsynen utförs enligt tillsynsplan, se bilaga 4. Uppnått Översyn av arbetsordningen görs. Ej uppnått Kvalitetssäkring Alla beslut är rättssäkra och inga ärenden återförvisas från domstol till följd av förvaltningsfel. Uppnått Individuella ärendelister går igenom minst fyra gånger. Ej uppnått Tre saminspektioner inom den egna inspektörsgruppen. Ej uppnått Behovet av nya och förbättrade rutiner utvärderas och en plan med tid och ansvar görs upp.	Trivsel Alla har ett medarbetarsamtal med efterföljande uppföljning. Ej uppnått Medarbetarenkät vartannat år, d.v.s. nästa gång 2016. Uppnått ÅMHM genomför minst två gemensamma aktiviteter. Uppnått 50% Alla nyanställda får introduktionsutbildning och mentor. Uppnått Arbetsbelastning Flextiden hålls inom ramarna. Uppnått Sjukskrivningstalen utvärderas. Uppnått Inga arbetsrelaterade olyckor. Uppnått, dock tillbud Insatser för ökad extern förståelse om arbetsbelastning och fortsatt bort- och nedprioritering i förhållande till resurser. I bilaga 5 ses ÅMHM:s prioriteringsordning. Uppnått	Kompetensutveckling Alla har en individuell kompetensutvecklingsplan och kompetensutvecklar sig minst en vecka. Ej uppnått En gemensam utbildningsinsats utförs. Uppnått Ett studiebesök utförs per arbetsgrupp. Ej uppnått Varje arbetsgrupp ska delta i inspektion som utförs av annan arbetsgrupp. Ej uppnått ÅMHM deltar i Nordiska ministerrådets arbetsgrupper. Uppnått Kvalitetsledning Kvalitetsledningsarbetet fortsätter med intern utbildning och utveckling av befintliga rutiner. Delvis uppnått Övriga utvecklingsinsatser MiljöReda modulen för direktpublicering på hemsidan tas i bruk. Ej uppnått ÅMHM stödjer Ålands landskapsregering i utvecklingen

		klagomålsärenden genomförs inom en vardag. Uppnått Förelägganden följs upp inom en månad från åtgärdsstidpunkt. I skärgården görs uppföljande inspektion vid nästa resa. Uppnått Väntetiden för icke-akuta veterinärvårdsfall är högst en vecka på fasta Åland. Uppnått Veterinärvård Veterinärjouren upprätthålls. Uppnått	Pågående Interna checklistor och rutiner uppdateras kontinuerligt. Pågående Samarbete Alla arbetsgrupper har regelbundna och dokumenterade möten, vilka avrapporteras på enhetsmötena. Inspektörsmöten hålls varje månad vår och höst. Delvis uppnått Minst tre externa samarbetsinsatser utförs i syfte att öka samarbetet mellan ÅMHM och andra myndigheter och organisationer. Ej uppnått	Tydliga ansvar Alla huvudområden har en ansvarig och minst en back-up. Andra personer kan handlägga rutinärenden. Uppnått Varje arbetsgrupp eller huvudområde är bemannad enligt behov. Delvis uppnått	av lagstiftning, i den mån resurserna tillåter. Uppnått

*En modern och effektiv myndighet
för ett levande örike med en ren och trygg livsmiljö*

PERSPEKTIV	<i>Finansiellt perspektiv</i>	<i>Kundperspektiv</i>	<i>Processperspektiv</i>	<i>Medarbetarperspektiv</i>	<i>Utvecklingsperspektiv</i>
STRATEGIER	Optimal resursprioritering	Nöjd kund inkl. allmänheten	Optimerade processer Kvalitetssäkrad verksamhet	ÅMHM-Vi-känsla Arbetsvilja och arbetsglädje	Ständiga förbättringar
KRITISKA FRAMGÅNGSFAKTORER	Kostnads- och inkomstmedvetenhet Avgifternas nivå Avvägning av vilka analyser som görs internt och externt	God service såsom korta svarstider, god kvalitet och bra information Rimliga avgifter Kompetent och kunnig personal, <i>se utvecklingsperspektiv</i>	Effektiv arbets- och resursplanering Välfungerande instrument Välfungerande kvalitetsledningssystem Intern samverkan och externt samarbete, <i>se finansiellt och medarbetarperspektiv</i>	Gott ledar- och medarbetarskap Långsiktigt hållbar arbetsbörda Gemensamma aktiviteter Nära och aktivt samarbete, inkl. solidaritet, förståelse och kunskap om varandras arbete Gott arbetarskydd God frånvaroplanering	Kompetensutveckling Processutveckling Omvärldsanalys Modern utrustning Ständig utvärdering om vi gör rätt saker och på optimalt sätt
NYCKELTAL	De enskilda analysernas kostnader och inkomster Intern budgetinformation Materialpris Kassationer	Kundenkät Utvecklat kundmaterial Informationsinsatser Svarstider Feedback från kunder	Analysstatistik Värdeflödesanalyser Driftsstopp Provningsjämförelser Kassationer Avvikelse rapporter	Medarbetarsamtal och -undersökningar Gemensamma aktiviteter Flexitidssaldo Sjukskrivningar Arbetsrelaterade tillbud och olyckor Inskolningsinsatser Metodbehörighet	Kompetensutvecklingsplan Kurser, utbildnings- och inskolningsinsatser Arbetsrotation Nya metoder tas i bruk om tillräcklig efterfrågan och resurser finns Utrustning, metoder och förändring i användning av instrument

*En modern och effektiv myndighet
för ett levande örrike med en ren och trygg livsmiljö*

PERSPEKTIV	<i>Finansiellt perspektiv</i>	<i>Kundperspektiv</i>	<i>Processperspektiv</i>	<i>Medarbetarperspektiv</i>	<i>Utvecklingsperspektiv</i>
RESULTAT- OCH VERKSAMHETSMÅL 2015	Internt och externt analysarbete Upprätthålla samma service och antal analyser som tidigare, genom effektiviseringar och att så långt möjligt utföra analyserna själva och använda underleverans för övriga. Resultat: Uppnått Kostnads- och inkomstmedvetenhet En laboranttjänst 70 % vakanshålls. Resultat: Uppnått Sammanställd budgetinformation delges systematiskt varje kvartal. Resultat: Uppnått Utvärdera de enskilda analysernas kostnader och inkomster. Resultat: Delvis uppnått Material och kassationer Materialpriser och kassationer följs upp. Resultat: Uppnått	Kundenkät En kundenkät utförs. Resultat: Uppnått Kundmaterial En miniprislista gällande brunnsvattenanalyser trycks upp. Resultat: Uppnått Om resurserna räcker läggs FAQ (Frequently Asked Questions) till på hemsidan. Resultat: Ej uppnått En broschyr om bakterier att analysera i livsmedel trycks upp. Resultat: Ej uppnått Utvecklingen av kundblanketterna fortsätter. Resultat: Uppnått Hemsidan uppdateras varje tertiäl samt vid behov. Resultat: Uppnått Informationsinsatser Kundkaffe erbjuds 2 gånger riktat till företagskunder. Resultat: Uppnått Svarstider Svarstid för jordprov är högst 8 veckor i oktober-februari och högst 4 veckor övrig tid. Resultat: Ej uppnått	Arbets- och resursplanering Statistik över antal analyser upprättas månadsvis. Resultat: Uppnått Arbetet med värdeflödesanalyser återupptas. Resultat: Delvis uppnått Kvalitetsledning 90 % av provningsjämförelserna ska hållas inom 2-percentilen. Resultat: Uppnått Kassationerna minskar successivt under 2016. Resultat: Uppnått Avvikelsesrapporteringen utvärderas och åtgärder vidtas för att förbättra verksamheten. Resultat: Uppnått	Trivsel Alla har ett medarbetarsamtal. Resultat: Uppnått Medarbetarenkät vartannat år, d.v.s. nästa gång 2016. Resultat: Uppnått ÅMHM genomför minst två gemensamma aktiviteter. Resultat: Uppnått Alla nyanställda får introduktionsutbildning. Resultat: Uppnått Arbetsbelastning Överskottet av flexitid minskar. Resultat: Uppnått Sjukskrivningstalen utvärderas. Resultat: Uppnått Inga arbetsrelaterade olyckor. Resultat: Ej uppnått Inskolning Minst tre personer behöriga för varje metod. Resultat: Ej uppnått Riktad inskolning i varandras uppdrag genom s.k. T-kompetens. Resultat: Ej uppnått Rättvisa löner Arbetet med att höja	Kompetensutveckling Alla deltar i en utvecklingsinsats, såsom kurs eller inskolning. Resultat: Uppnått Utvecklandet av en Lean-kultur fortsätter. Samarbete och internutbildning ökar genom inskolning i s.k. T-kompetens. Resultat: Ej uppnått Nya metoder Efterfrågan och ekonomiska möjligheter att erbjuda undersökning av Actinomyceter i hushållsvatten utreds. Resultat: Uppnått Modern utrustning Om resurserna räcker automatiseras bormätningen genom överflyttning till AutoAnalyzern. Resultat: Ej uppnått

		<i>Feedback från kunder</i> Feedback från kunder utvärderas och åtgärder vidtas vid behov. Resultat: Uppnått		laboratorieanalytikernas löner fortsätter Resultat: Pågår	

6. Uppföljning av myndighetsövergripande mål

ÅMHHM:s styrelse haft 12 möten under året och har fattat beslut om förslag till verksamhets- och resultatplan, verksamhetsberättelse och 12 beslut rörande budget och taxa. Vidare har styrelsen fattat 12 beslut om tjänster, en anskaffning och en upphandling. Prövningsnämnden har vid 7 möten fattat beslut om 18 miljötillståndsansökningar.

6.1 Samarbeten

I samarbets syfte har ÅMHHM haft många möten med tjänstemän från landskapsregeringen i bl.a. frågor gällande miljöskydd och tillsyn inom det sociala och hälso- och sjukvårdsområdet. Samarbetet med landskapsregeringen i lagstiftningsfrågor har under året varit omfattande, bla annat inom vattenlagstiftningen.

Samarbetet med polisen har fortsatt varit gott genom kontakter med utsedda kontaktpersoner. Myndigheten har deltagit i beredskapsmöten och beredskurs i samarbete med både åländska och utom-åländska myndigheter.

Under 2016 fortsatte samarbete mellan ÅMHHM och ÅHS i form av regelbundna gemensamma möten angående vatten- och livsmedelsburna smittor samt epizootier i syfte att förebygga utbrott och effektivisera hanteringen av sådana. Även allmänna beredskapsfrågor har diskuterats och kunskaps- och informationsutbytet har uppskattats av båda organisationerna.

6.2 Informationsinsatser

Myndigheten har kunnat konstatera att massmedia numera ofta plockar information direkt från vår hemsida, vilket har minskat behovet av att aktivt informera media genom pressmeddelanden. Istället har riktade informationsbrev till berörda verksamhetsutövare skickats ut i större omfattning. Hemsidan utvecklas och upprätthålls kontinuerligt även om kundenkäten visade att den inte används i den utsträckning som kunde önskas.

6.3 Kompetensutveckling

Miljö- och hälsoskyddsenshetens mål om en veckas kompetensutveckling per person uppnåddes inte, men man har deltagit i ett flertal konferenser och utbildningar inom ett brett spektrum av inriktningar.

Laboratoriets personal gjorde under hösten ett studiebesök till det åländska kliniska laboratoriet Bimelix. Därutöver deltog personalen i olika mässor och utbildningar lokalt och i Sverige.

Under året utfördes två myndighetsdagar. Den ena var inriktad på processtänkande och den andra var mer konkret med uppgifter där den egna gruppens process inom tillsyn skulle presenteras.

Myndigheten arbetar även med den interna kompetensutvecklingen både på laboratoriet och inom miljö- och hälsoskyddsenheten. På laboratoriet strävar man mot det mycket ambitiösa målet att minst tre personer ska ha inneha behörighet för varje metod men har inte nått ända fram. Inte heller den s.k. T-kompetensen har utvecklats i någon större utsträckning p. g. a. den personalbrist som rått under året, beroende på vakanshållningen och långa sjukskrivningar.

6.4 Verksamhetssystem

I och med anställningen av en ny myndighetschef riktades mycket fokus på att kunna införa ett verksamhetssystem inom myndigheten. Målet med verksamhetssystemet är att garantera kvaliteten på arbetet genom att införa väldefinierade arbetsprocesser, beskrivningar och instruktioner. Dels säkras man likabehandling och rättsäkerhet och man underlättar även för nyanställda och back-up resurser att utföra sina uppgifter. Ett väl fungerande verksamhetssystem är även en viktig grund för ett rättvist och välfungerande taxasystem.

Arbetet har börjat med utbildningar och processkarteringar. Under året fick dock arbetet med verksamhetssystemet stå tillbaka för att arbetet med den nya taxan skulle hinna bli färdigt i tid.

Laboratoriet har redan ett väl utvecklat verksamhetssystem, något som även landskapsregeringens revisor noterade i sin granskning, men laboratoriet har utforskat och beskrivit sina processer ytterligare i samband med utvecklandet av ett verksamhetssystem för hela myndigheten.

6.5 Taxasystemet

Inom livsmedels- och hälsoskyddstillsynen antog man Eviras och Valviras rekommendationer för tillsyn och införlivade detta i tillsynsplanen för 2017. Man jobbade även vidare med att ta fram en ny taxamodell i enlighet med Eviras och Valviras anvisningar för att detta skulle kunna tas i bruk tidigt 2017. Det nya systemet är baserat på inspektionsavgifter istället för årsavgifter.

6.5 Kundenkät

Under slutet av 2015 och början av 2016 genomförde laboratoriet en kundenkät som var identisk med den enkät som utfördes 2012.

Kundnöjdheten var fortsättningsvis mycket god.

7. Uppföljning av mål för myndighetsutövningen

7.1 Antal ärenden och beslut

Prövningsnämnden har sammanträtt 7 gånger och då fattat beslut om 18 miljötillståndsansökningar.

De flesta besluten vid ÅMHM är dock tjänstemannabeslut. Totalt har 368 ärenden avgjorts genom myndighetsbeslut. Sammanlagt inleddes 909 ärenden inom myndigheten under 2016. Ca 30 % av ärendena är prövningsansökningar.

Prövningsärendena domineras fortfarande av ansökningar om borring i berg samt ansökningar om serveringstillstånd.

Handläggning av nya eller förändrade verksamheter har prioriterats för att inte företagsverksamheten ska påverkas genom att viktiga ansökningsärenden fördröjs. Nedan ses en tabell över ansökningsärenden.

Tabell 5: Inledda ansökningsärenden vid ÅMHM under 2010-2014

Typ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Öppna ärenden 31.12.2016
Miljötillstånd	17	24	22	20	17	10	14	28
Övriga prövningar	398	445	448	382	267	309	287	44

Besvär till ÅFD över miljötillstånd har lämnats i två ärenden.

7.2 Prövningstider

Av de ansökningsärenden, exklusive miljötillståndsärenden, som avgjordes under 2016 avgjordes 65 % inom tre veckor, 76 % inom sex veckor och 89 % inom tre månader, vilket uppfyller myndighetens mål för prövningstider. De ärenden som tar längre tid är exempelvis större miljögranskningar där förvaltningsförfarandet påminner om miljötillstånds-förfarandet. I vissa ärenden beror fördröjningen på verksamhetsutövaren, exempelvis att denna inte kompletterar en ofullständig ansökan inom begärd tid eller att objektet inte är klart för slutinspektion inom sex veckor från att ansökan inkommit till myndigheten.

7.3 Tillsynsarbete

Antalet inspektioner var 2016 691.

Enligt alkohollagstiftningen har två anmärkningar utfärdats vilket är betydligt mindre än året innan. Verksamheter med fortlöpande eller tidsbegränsade serveringstillstånd var 119 stycken.

Tabell 6: Inkomna tillsynsärenden vid ÅMHHM under 2010-2016

Typ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Öppna ärenden 31.12.2016
Tillsynsärenden	220	210	179	253	173	251	455	108
Registreringar				122	87	114	97	0
Kontrollprogram	233	236	280	252	261	216	231	246
Klagomålsärenden	36	30	56	63	81	46	51	71

7.4 Riskbaserad tillsyn

Under året jobbade man inom livsmedels- och hälsoskyddstillsynen med att anta Eviras och Valviras anvisningar och rekommendationer för tillsyn. Dessa rekommendationer är indelade i betydligt fler riskklasser än det som hittills använts och den rekommenderade mängden tillsyn per tillsynsobjekt blir mer varierande, från tillsynsbesök en gång ca var tredje år upp till ca åtta gånger per år. Rekommendationerna antogs till tillsynsplanen för 2017.

7.5 Övervakning inom miljö- och hälsoskydd

ÅMHHM har som mål att minst vart 6:e år besöka alla verksamheter man har regelbunden tillsyn över. Tillsynsarbetet utfördes under året huvudsakligen enligt plan..

8. Uppföljning av mål för myndighetstjänsterna

8.1 Veterinärvården

Myndighetens veterinärer utför utöver det myndighetsutövande arbetet (djurskydd, smittskydd, köttbesiktning, livsmedelshygien) dessutom myndighetens lagstadgade veterinärvård och jourverksamhet.

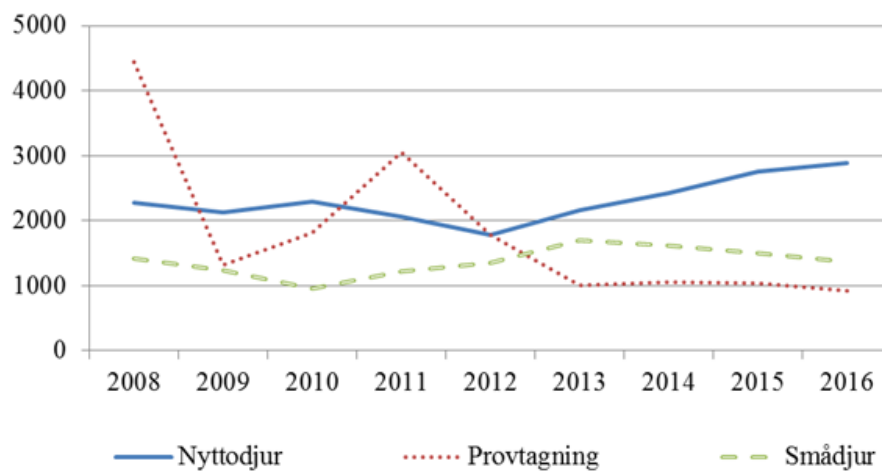

Bild 1: Antalet registrerade provtagningar och sjukbesök inom veterinärvården 2008-2016. En detaljerad sammanställning finns i bilaga 6.

8.2 Laboratorietjänster

8.2.1 Övergripande mål

Flera av de i de balanserade styrkortet för 2016 fastställda målen förverkligades inte p.g.a. resursbrist. Vakanshållningen av en analytikertjänst märks både i antalet mål som inte förverkligats, i antal inestående flexitimmars på framför allt kemienheten och tyvärr kanske också i de höga sjuktalen. Den pressade situationen innebar att man inte hann arbeta med att öka inskolning i varandras områden (s.k. T-kompetens) och arbetsrotation. Det fanns inte heller detta år resurser att lägga på att målmedvetet arbeta vidare med värdeflödesanalyser och fortsätta utvärderingen av enskilda analysers kostnader och intäkter enligt målen i de balanserade styrkortet. Vi arbetade dock en del med ÅMHM:s gemensamma projekt processkartläggning som tangerar arbetet med värdeflöden.

Vi nådde även 2016 vårt mål att, i de 15 nationella och internationella provningsjämförelserna som laboratoriet deltog i, få minst 90 % av resultaten inom 2-percentilen.

Vår förhoppning är att fortsatta steg mot det uppsatta målet gällande en korrigerande av laboratorieanalytikernas löner togs i och medarbetet med arbetsvärderingen som gjordes landskapsregeringen under året.

Trots ett målmedvetet förebyggande arbete lyckades inte laboratoriet med sin nollvision gällande arbetsrelaterade olyckor. Dessbättre uppstod inga större skador. Ytterligare åtgärder har vidtagits för att förebygga liknande händelser.

8.2.2 Mikrobiologiska enheten

De mikrobiologiska undersökningarna minskade med 13 % jämfört med 2015, främst på grund av en minskning av antalet livsmedelsprov samt juverprov från mjölkproduktionen. Eftersom efterfrågan på undersökningar av juverinflammationsprover minskat kraftigt de senaste åren beslöt vi under våren att upphöra med den servicen.

Laboratoriets mikrobiologiska enhet är en viktig och uppskattad samarbetspartner för de åländska livsmedelsproducerande företagen, vattenbolagen, kommunerna, myndigheter (bl.a. krisberedskap), rederierna med flera och tryggar också allmänhetens behov av exempelvis brunnsanalyser.

Antalet rutinprov där bakterien *Listeria monocytogenes* påvisades var under 2016 endast åtta vilket är betydligt färre än 2016. Den förebyggande övervakningen som görs är viktig då *Listeria*-bakterien kan leda till en allvarlig matförgiftning. Inget fall av misstänkt matförgiftning analyserades under året vid laboratoriet och inte heller någon positiv *Salmonella*.

8.2.3 Fysikalisk-kemiska enheten

Antalet kemiska analyser var i stort sett oförändrat förutom en minskning gällande jordanalyserna. Antalet fluktuerar kontinuerligt mellan åren men var ovanligt lågt 2016. Laboratoriets mål att hålla svarstiderna för jordprovsanalyserna på 4 respektive 8 veckor beroende på säsong höll inte under våren och sommaren på grund av långa sjukskrivningar. Ett antal jordprover skickades också av den anledningen under våren till annat laboratorium för analys.

Miljöbyråns omfattande vattenövervakningsprogram provtogs planenligt 2016. Ersättningen var fortsättningsvis oförändrad sedan 2007 förutom en ökning om 3000 euro för nytillkomna undersökningar.

Innehållsförteckning - bilagor

Bilagorna i denna verksamhetsberättelse syftar till att redovisa underlaget till berättelsen och fördjupa kunskapen om myndighetens uppbyggnad och verksamhet.

I den första bilagan finns ett organisationsschema för ÅMHM med förklarande text.

I bilaga 2 och 3 finns utvecklingen av vårt uppdrag och vår vision. Från detta arbetar ÅMHM vidare med strategier och mål i resultatplaneringen som ledde till presentationen av balanserade styrkort för myndigheten i planen för 2013.

Styrelsens ärenden presenteras i bilaga 4.

I bilaga 5 följer nyckeltal för prövning och tillsyn, följt av en sammanställning av genomförda tillsynsprojekt i bilaga 6.

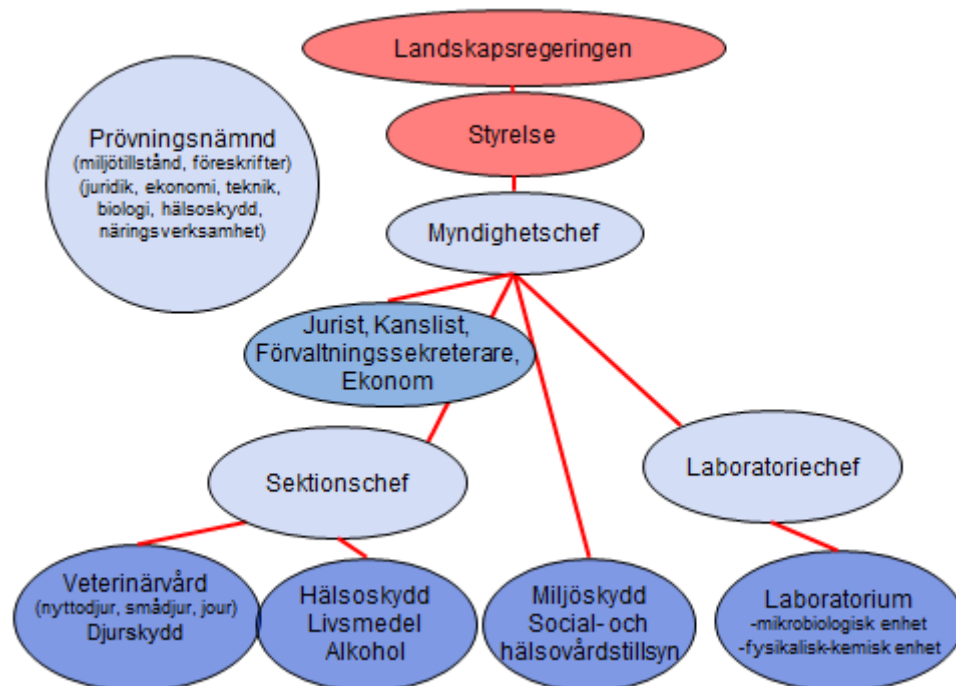
Slutligen följs målen för myndighetens erbjudna tjänster med nyckeltal för veterinärvården i bilaga 7 och för laboratoriets mikrobiologiska enhet och fysikalisk-kemiska enhet i bilaga 8 respektive 9.

Bilagor

1. Organisation
2. Vår vision
3. Styrelsens ärenden
4. Nyckeltal - Prövning och tillsyn
5. Tillsynsprojekt
6. Nyckeltal - Veterinärvården
7. Nyckeltal – Laboratoriets mikrobiologiska enhet
8. Nyckeltal – Laboratoriets fysikalisk-kemiska enhet

Organisation

Styrelse

Ordinarie

Ersättare:

Karl-Erik Williams
Ordförande (MSÅ)

Daja Rothberg
Ersättare till K-E Williams

Christian Beijar
Vice ordförande (ÅSD)

Mikael Igge Holmberg
Ersättare till C. Beijar

Pernilla Söderlund
Ledamot (Lib)

Torsten Sundblom
Ersättare till P. Söderlund

Lillan Holmberg
Ledamot (MSÅ)

Anna Wiksten
Ersättare till L. Holmberg

René Hjalle Hampf
Ledamot (C)

Gudrun Mattsson
Ersättare till R. Hjalle Hampf

Ulf Eklund
Ledamot (ObS)

Kerstin Renfors
Ersättare till U. Eklund

Hanna Segerström
Ledamot (ÅF)

Jesper Sindén
Ersättare till H. Segerström

Prövningsnämnd

Ulrika Sandell, Biologi och ekonomi, Ordförande 2017

Michael Lindbäck, Teknik, Vice ordförande 2017

Jouni Huhtala, Hälsoskydd

Olof Bergroth, Näringsliv

Camilla Johansson, juridik

Ersättare, Övriga poster vakanta

Vår vision

ÅMHM
-
En modern och effektiv myndighet
-
för ett levande örike med en ren och trygg livsmiljö

En modern och effektiv myndighet

Våra uppdrag utför vi för den åländska befolkningen. Myndigheten erbjuder trygghet och lika behandling. Vi är förutsägbara, öppna och serviceinriktade samt delar aktivt med oss av vår kunskap för att försäkra oss om allmänhetens förtroende. Vi utvecklas ständigt för att möta samhällets förändrade behov.

Myndigheten har moderna arbetsmetoder och arbetsverktyg samt ett integrerat miljö- och kvalitetsledningssystem. Myndigheten är resultat- och kvalitetsinriktad och behandlar alla uppdrag effektivt och snabbt för att uppnå bästa nytta. Vi planerar och prioriterar för ett optimalt resursutnyttjande och har en ändamålsenlig och tydlig ärendehantering.

Vårt arbete stimuleras av en framgångsrik samverkan med andra aktörer. Som expertmyndighet stöder vi landskapsregeringen för att uppnå ett ändamålsenligt regelverk, en stabil plattform och goda förutsättningar att utföra vårt arbete.

Vi är kunniga och följer utvecklingen inom vårt arbetsfält genom en kontinuerlig och individuell kompetensutveckling. Personalen är engagerad och tar ett stort personligt ansvar för sitt och andras arbete. Vi är jämlika, visar respekt och förtroende för varandra samt samarbetar för att nå bästa resultat.

För ett levande örike i en ren och trygg livsmiljö

Vårt arbete bidrar till en hållbar samhällsutveckling och en god livsmiljö på Åland. Vi tillhandahåller en förebyggande och säker veterinärvård med beredskap dygnet runt. Hos oss erbjuds myndigheter och allmänhet snabba, säkra och ackrediterade laboratorietjänster inom livsmedel, jordbruk och miljö. I vår myndighetsutövning förebyggs och begränsas risker i vår inomhus- och utomhusmiljö så att människors och djurs hälsa inte kommer till skada. Med stöd av lagstiftningen söks ständigt en balans mellan enskilda och allmänna intressen och genom information, aktiv tillsyn och effektiv prövning eftersträvas ett långsiktigt hållbart nyttjande av naturresurserna.

Våra tjänsteuppdrag har vi fått för att berika det åländska samhället med lokal, trygg och lättillgänglig service. Genom kunskapsspridning, stöd och tillämpning av regelverket inom miljö- och hälsoskyddet ska vi trygga ett örike för människor och djur att leva i nu och i framtiden.

Styrelsens ärenden 2008-2016

Nedan ses en sammanställning av typen av ärenden styrelsen behandlat. Under 2014 förändrades praxisen inom myndigheten så att utlåtanden till domstol beslutas på tjänstemannanivå varvid styrelsens ärenden inom detta område minskar.

	Tjänst	Domstol /JO	Budget /Taxa	VP/RP /VB	Ansvar/ befog.	Arbets- ordning
2008	31	2	3	2	2	1
2009	32	13	5	3	2	0
2010	20	8	9	2	1	2
2011	17	5	6	2	3	0
2012	14	2	6	2	7	0
2013	22	3	6	2	3	0
2014	13	4	4	2	3	0
2015	15	2	8	2	2	1
2016	12	2	12	3	1	1
Summa	176	41	59	20	24	5

Nyckeltal - Prövning och tillsyn 2010-2016

Nedan ses en sammanställning ur ärendehanteringsdatabasen över ärenden i myndigheten 2010-2016.

Typ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Öppna ärenden 31.12.2016
Miljötillstånd	17	24	22	20	17	10	14	28
Övriga prövningar	398	445	448	382	267	309	287	44
Tillsynsärenden	220	210	179	253	173	251	455	108
Registreringar				122	87	114	97	0
Kontrollprogram	233	236	280	252	261	216	231	246
Klagomålsärenden	36	30	56	63	81	46	51	71

Tillsynsprojekt 2016 – Sammanställning

Nedan ses en sammanställning över tillsynsprojekten 2016.

Årligen återkommande tillsyn

Miljöskydd och kemikalier

behandlingsanläggning – farligt avfall utfört

upplag för flytande bränslen eller kemikalier utfört

Avloppsrening

avloppsanläggning över 900 pe utfört

avloppsanläggning 100- 900 pe utfört

Byggbjekt (offentliga lokaler, inkvartering, hygienanläggningar, konsumentssäkerhet)

stor simanläggning utfört

EU-badstrand utfört

allmän badstrand utfört

Vatten

vattenverk över 10 000 pe utfört

vattenverk 1 000 – 10 000 pe utfört

Livsmedel

fiskslakteri och fiskförädling utfört

mejerier utfört

slakterier, styckerier och köttförädling utfört

livsmedelsindustri och färdigmatsfabrik utfört

passagerarfärjor i reguljär trafik till landskapet utfört

centralkök utfört

stormarket utfört

alkoholserveringstillsynsprojekt utfört

Tillsynsprojekt med projektintervall över ett år

Djurhållning

Djurstall över 150 de från 2015	delvis utfört
Djurstall 5-29 de, häst från 2015	ej utfört
Fiskodling	2016
Djurstall 30-150 de, nötkött	2016

Miljöskydd och kemikalier

Täkter, tillståndspliktiga från 2015	ej utfört
Täkter, granskningspliktiga från 2015	ej utfört
Motorsportbana, MG-pliktig	utfört
Tvättereri för mer än 1 ton tvättgods/dygn eller kemptvätt	utfört
Metall- eller kemisk industri eller motsvarande anläggning där flyktiga organiska föreningar används	utfört
Asfalt-, cement- och betongstation	ej utfört
Varv, över 12 meter	utfört
Fordonslackering	utfört
Stenbrott, stenkross	utfört

Byggobjekt (offentliga lokaler, inkvartering, hygienanläggningar, konsumentssäkerhet)

Programtjänster, äventyrsaktiviteter, klättercenter, slalomcenter	från 2015	ej utfört ny lag
Samlingslokal, stor (500 besökare/mån. eller fler)	från 2015	utfört
Behandlingslokal (akupunktör, tatuerare, skönhetsalong och andra verksamheter med likartad hygienrisk)	från 2015	utfört
Lekpark (lekplats med möjlighet att vistas inomhus)		utfört
Skola		utfört
Idrottsanläggning, liten (godkänd för färre än 20 pers.)		utfört

Vatten

Ytvattenverk - 50-1 000 personer	utfört
Vattenledningsnät	utfört
Vattenverk, små (<50 pe)	utfört

Livsmedel

Glassbil från 2015	fanns ingen
Bryggeri	utfört
Livsmedelstransportföretag, > 10 fordon	behövdes ej
Äggpackerier	utfört
Anläggning för behandling eller förädling av potatis eller rotfrukt, mindre grönsaks-, rotfrukt-, frukt- eller bärproduktfabrik	utfört
Matmäklare/livsmedelsimportör, -förmedlare	utfört
Kiosk	utfört
Livsmedelslager och partihandel	utfört
Livsmedelsaffär med hantering	utfört
Gatukök och café	utfört

Samtliga provtagningsprojekt som planerades för 2016 har utförts:

- Maedi-Visna och Scrapie provtagning på fårgårdar
- främmande ämnen provtagning vid fiskrenserier och utlottade fiskodlingar, vars antal bestäms av producerad mängd fisk
- VHS- och fiskhälsokontroll vår och höst vid fiskrenserier och fiskodlingar, enligt ett av gemenskapen fastställt kontrollprogram
- främmande ämnen provtagningar av kött och grönsaker
- salmonellakontroll
- TSE-provtagning
- regelbundna provtagningar vid slakteriet och styckerierna
- badvattenprovtagning vid allmänna badstränder
- algövervakning vid de stationer som tilldelas myndigheten

Nyckeltal - Veterinärvården 2016

Sammanställning för veterinärvården 2009-2016

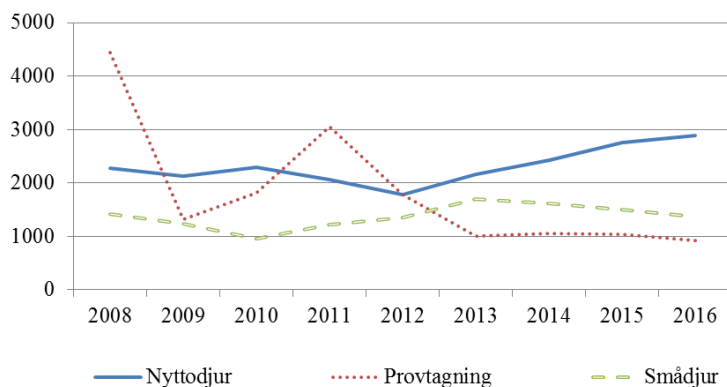
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1. Sjukbesök-nyttodjur								
Nöt	1554	1546	1424	1262	1565	1654	1752	1746
Svin	2	2	2	33	6	4	1	13
Får	131	297	191	78	46	131	193	374
Häst	438	447	451	406	546	642	816	762
Totalt	2125	2292	2068	1779	2163	2431	2762	2895

2. Provtagning enligt övervakningsprogram

Nöt	87	73	243	36	17	14	52	25
Svin	0	0	1	0	0		1	12
Får	829	1739	2635	1704	362	367	263	245
Fisk	400	saknas	172	30	0		719	640
Fjäderfä	0	2	2	12	0		1	
Totalt	1316	1814	3053	1782	1000	1059	1036	922

3. Antal djur på smådjursmottagning

Hund	709	531	647	817	1026	961	870	823
Katt	505	408	542	507	645	635	609	530
Kanin	16	14	23	18	15	13	9	8
Övriga	12	10	15	13	13	5	8	9
Totalt	1242	963	1227	1355	1699	1614	1496	1370
Sjukbesök								
Totalt	3367	3255	3295	3134	3862	4045	4258	4265

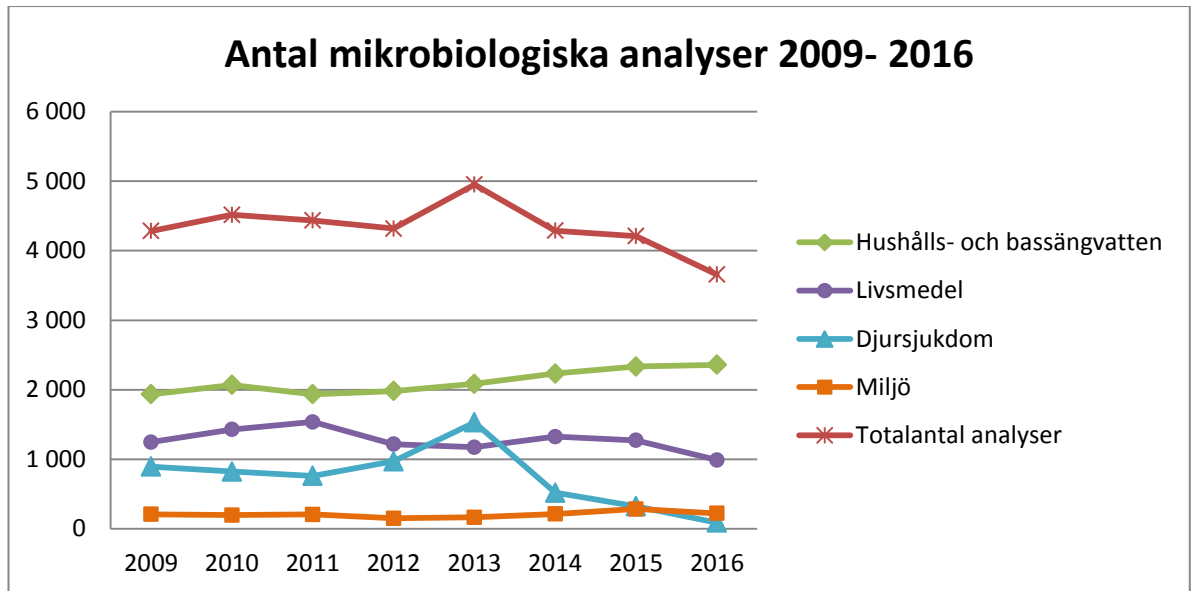

Nyckeltal laboratoriet mikrobiologiska analyser

Bilaga 7

Vattenundersökningar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Hushållsvatten	1 415	1 476	1 391	1 381	1 620	1 748	1 823	1 824
Badvatten (naturligt)	162	166	258	276	250	258	264	269
Bassänger och pooler	338	340	255	208	213	225	234	233
Råvatten	9	16	25	109				2
Övrigt vatten	11	71	6	8	2	2	12	32
Totalt	1 935	2 069	1 935	1 982	2 085	2 233	2 333	2 360
Livsmedelsundersökningar								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Mjök	19	17	5	23	23	440	397	269
Köttprov från slakteri	199		181	130	196	146	173	197
- varav salmonellaprov	65	83	83	76	85	57	63	63
Div. livsmedel (ex. glass, köttfärs, sallad)	1 029	1 411	1 350	1 057	935	737	689	522
Matförgiftningar				6	20	2	13	
Totalt	1 247	1 428	1 536	1 216	1 174	1 325	1 272	988
Djursjukdomsundersökningar								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Allmänna kliniska prover t ex urin och hud	93	129	102	126	149	94	76	18
Juverinflammationer nötkreatur	779	667	647	829	1 366	400	220	28
Samonella - avföringsprov	22	26	11	16	14	26	26	43
Totalt	894	822	760	971	1 529	520	322	89
Miljöundersökningar								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Hygienundersökning: Kontaktplatta, svabb m.m	191	196	202	147	164	211	283	221
Radioaktivitetsmätning	18							
Identifikation av skadeinsekter		1	4	3		1		
Miljöundersökningar totalt	209	197	206	150	164	212	283	221
Totalt - Analyser	4 285	4 516	4 437	4 319	4 952	4 290	4 210	3 658

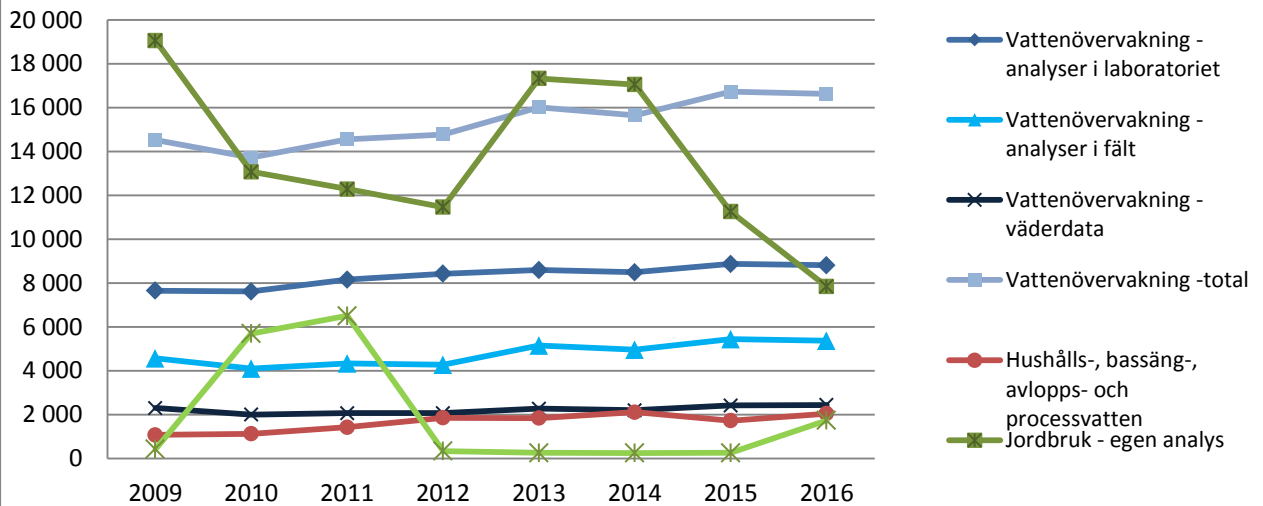
Årtal	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Hushålls- och bassängvatten	1 935	2 069	1 935	1 982	2 085	2 233	2 333	2 360
Livsmedel	1 247	1 428	1 536	1 216	1 174	1 325	1 272	988
Djursjukdom	894	822	760	971	1 529	520	322	89
Miljö	209	197	206	150	164	212	283	221
Totalantal analyser	4 285	4 516	4 437	4 319	4 952	4 290	4 210	3 658

Nyckeltal laboratoriet fysikalisk-kemiska analyser

Bilaga 8

Vattenövervakningsprogrammet								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sjöar	4907	5619	5609	5869	6492	6894	6943	7168
- varav dricksvattentäkter				2739	2650	3025	3226	3489
Diken	1365	1205	1094	1237	1166	1135	1239	1319
- varav laboratorieanalyser	724	660	568	638	658	730	846	898
Grundvattennivåer				120	120	120	125	130
Havsvattenprover	7386	6481	7842	7522	8213	7324	8386	7973
bl.a. intensivprovtagning, ytkartering, syrekartering.								
Bottenfauna		41	39	36	42	39	39	42
Övrigt i samarbete med Miljöbyrån	861	412	15	27	25	189	36	34
Totalt	14 519	13 717	14 560	14 775	16 016	15 652	16 729	16 624
-varav fältanalyser	4562	4101	4331	4276	5150	4962	5439	5368
-varav väderdata	2302	2000	2070	2070	2271	2200	2420	2439
-analyser i lab	7 655	7 616	8 159	8 429	8 595	8 490	8 870	8 817
Hushålls- och övriga vatten								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Process- och avloppsvatten	390	297	248	306	281	289	266	353
Hushållsvatten (inkl radon)	687	832	1180	932	983	1083	767	882
Bassängvatten	272	413	431	496	479	531	622	548
Övrigt	18	84	39	124	103	207	71	264
Totalt	1077	1129	1428	1858	1846	2110	1726	2047
-varav köpta tjänster			45	40	70	85	75	70
Jordbruk								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Jordprover	18 117	17 848	18 117	11 414	17 332	17055	11261	7840
Foder o. livsmedel (analys vid annat lab from -13)	1128	922	430	184	82	184	40	88
Gödsel (analys vid annat lab)	244	244	244	208	176	208	222	222
Totalt	19 489	18 770	18 791	11 806	17 590	17 447	11 523	8 150
-varav utförda själva	19 065	13 076	12 286	11 464	17 332	17055	11261	7840
-varav köpta tjänster	424	5694	6505	342	258	252	262	1741

Antal fysikalisk-kemiska analyser 2009 - 2016

Analys	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vattenövervakning - analyser i laboratoriet	7 655	7 616	8 159	8 429	8 595	8 490	8 870	8 817
Vattenövervakning - analyser i fält	4 562	4 101	4 331	4 276	5 150	4 962	5 439	5 368
Vattenövervakning - väderdata	2 302	2 000	2 070	2 070	2 271	2 200	2 420	2 439
Vattenövervakning - total	14 519	13 717	14 560	14 775	16 016	15 652	16 729	16 624
Hushålls-, bassäng-, avlopps- och processvatten	1 077	1 129	1 428	1 858	1 846	2 110	1 726	2 047
Jordbruk - egen analys	19 065	13 076	12 286	11 464	17 332	17 055	11 261	7 840
Jordbruk - annat laboratorium	424	5 694	6 505	342	258	252	262	1 741